

6.5.2021

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys HE 46/2021 vp

Pohjois-Savon liiton lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi

Lakiesityksessä on useita myönteisiä muutoksia, millä tehostetaan yritystoiminnan kehittämistä ja rahoitusta Itä- ja Pohjois-Suomessa, missä nimenomaan julkista yritystukirahoitusta tarvitaan.

- Laite- ja koneinvestoinnit ovat mahdollisia.
- Avustusten joustavuutta on lisätty kehittämisessä, mukana myös kansainvälistäminen ja innovointi.
- Myös yrityspalveluja voidaan rahoittaa.
- Pienien tukien haku- ja päätösprosessien keventäminen rahoituksen tuotteistamisen myötä.
- Itä- ja Pohjois-Suomen alueella myös suurten yritysten rahoittaminen on mahdollista, kun kyse uudistavista hankkeista.
- Pääomasijoitusrahastoja voidaan rahoittaa.

Tärkein lisäystarve yritystukilakiin on mahdollistaa Itä- ja Pohjois-Suomen alueella ns. **kuntahallien** (kuntien ja kuntien yhtiöiden toimitilahankkeiden) **rahoittaminen yritystuella**. Tarvetta tähän on ensi sijassa seutukaupungeissa, missä on kehittyvää yritystoimintaa, mutta suuria kaupunkeja heikommin toimivat kiinteistömarkkinat. Kuntahallien rahoittamisen puute on vaikeuttanut erityisesti teollisten hankkeiden etenemistä.

Pohjois-Savon liitto otti jo aikaisemmassa lausunnossaan esiin kuntahallien rahoitustarpeen. Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteinä on harva asutus, kiinteistöjen heikohko hintakehitys kasvukaupunkien ulkopuolella sekä puute yksityisistä kiinteistösijoituspääomista ja yritysten yksityisestä riskirahoituksesta. Kunnalliset kiinteistöyhtiöt ja teollisuuskylät ovat investoineet rakennuksiin; näin yrityksen omaa pääomaa on voitu kohdistaa mm. laiteinvestointeihin ja kehittämiseen.

Kuntalain uudistus rajoitti kuntien aiemmin varsin yleisesti käyttämien keinojen kuten vakuusvajeellisten takausten, pääomalainojen ja jopa käyttöpääomalainojen myöntämistä yrityksille; osallistuminen toimitilojen omistamisen kautta yritystoiminnan tukemiseen alueellaan nähdään kuitenkin monessa kunnassa edelleen tarpeelliseksi elinkeinotoiminnan välineeksi.

Yritystukilain perustelumuistiossa viitataan komission ryhmäpoikkeusasetukseen, jossa tulkitaan kunnan 25 % omistusosuuden tekevän yhtiöstä yritystukilain mielessä suuryrityksen. Maa-kuntaliitto esittää, että valtioneuvosto selvittää perusteet ns. ryhmäpoikkeusasetuksen statuksesta ja sen muuttamisen edellytyksistä, jotta kuntien toimitilahankkeita voidaan tukea.

Yritysten vakuusarvot ovat eriytyneet alueellisesti, mikä johtaa alueiden välisten kehittyneisyyserojen kasvuun. TEM:n EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmavalmistelun yhteydessä tehdyn

6.5.2021

rahoitusvälineselvityksessä saatiin vahvistusta ilmiölle. Ongelma on sitä suurempi, mitä kauempana kasvukeskuksista kiinteät vakuudet sijaitsevat ja jos yritys toimii palvelujen tarjoajana alueella, jolla väestö vähenee. Kiinteistövuokrat ovat keskeisiä etenkin yrittäjäpolun alkuvaiheessa. Vakuuksien arvostusten voimakas alueellinen vaihtelu eriarvoistaa alueellisesti yrittämisen edellytyksiä. Tämä eriarvoistumiskehitys on katkaistava.

Kuntien toimitilahankkeiden tukimahdollisuudet ratkaisevat osaltaan ao. ongelmaa.

Marko Korhonen
maakuntajohtaja